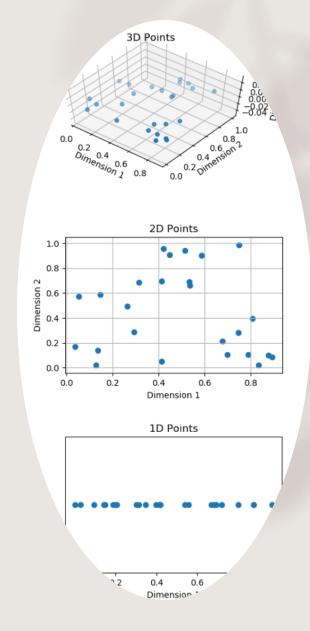
# Redukcja wymiarowości

Wprowadzenie



# Plan na dzisiaj

- Motywacja klątwa wymiarowości
- Przegląd technik redukcji wymiarowości
- PCA
- SVD

Im więcej wymiarów mają nasze dane tym więcej danych potrzebujemy do zachowania tej samej wydajności modelu. I ten wzrost ma charakter wykładniczy.

Wymiarów?

# Wymiary (za https://miroslawmamczur.pl/)

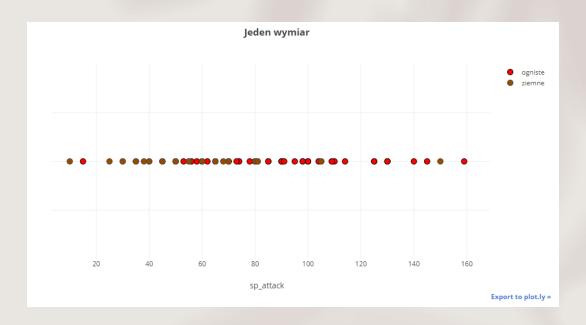
Popatrzmy na dwa typy pokemonów: ogniste i ziemne





Nanieśmy na wykres ich siłę

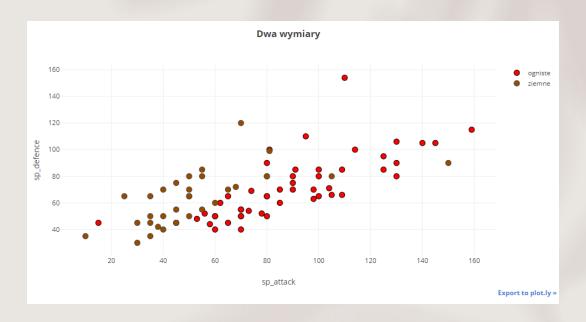






Nanieśmy na wykres ich siłę i wytrzymałość

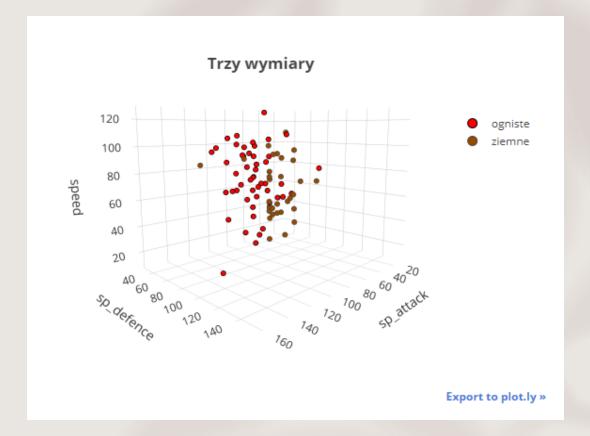




# Wymiary (za https://miroslawmamczur.pl/)

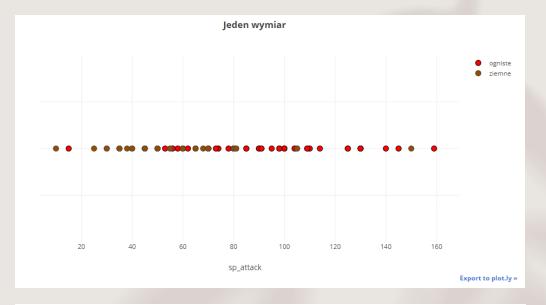
Nanieśmy na wykres ich siłę, wytrzymałość i szybkość

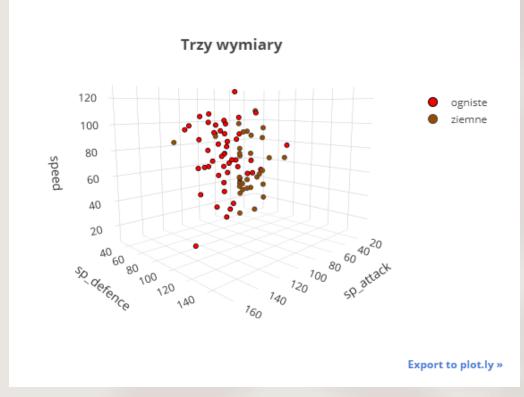




# Wymiary (za https://miroslawmamczur.pl/)

Odległość pomiędzy poszczególnymi pokemonami zwiększa się razem ze wzrostem liczby wymiarów. Oznacza to, że w wyższych wymiarach próbki będą coraz bardziej od siebie oddalone i modelowi będzie coraz trudniej poprawnie je aproksymować. Dla zachowania swojej dokładności będzie potrzebował coraz większej liczby próbek, żeby wypełnić nimi dostępną przestrzeń wartości.

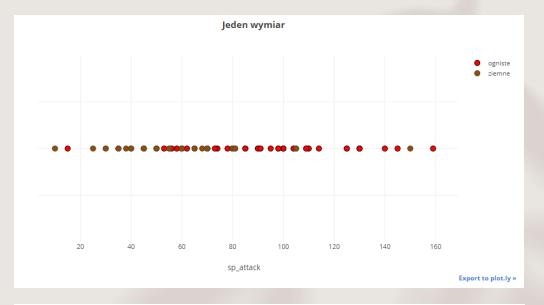


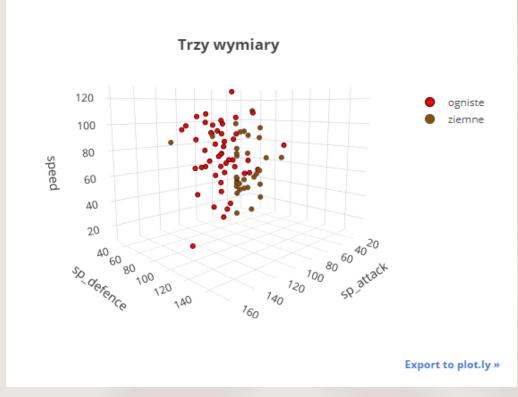


(rozrzedzenie danych)

W przypadku dwóch punktów wybranych w jednostkowym kwadracie (dwa wymiary) średnia odległość między tymi punktami wyniesie 0.52, w jednostkowym sześcianie (trzy wymiary) 0.62, a w przypadku jednostkowego 1.000.000-wymiarowego hipersześcianu średnia odległość pomiędzy nimi wyniesie 408.25.

(w obliczeniach przyjęto, że punkty losujemy z rozkładu płaskiego, czyli że są rozmieszczone równomiernie)

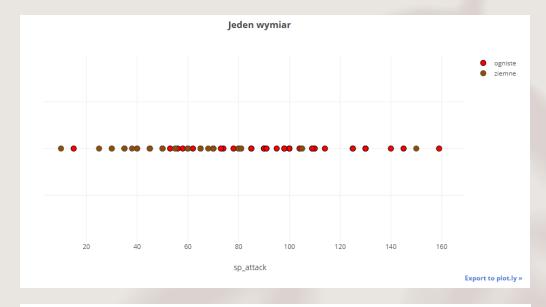


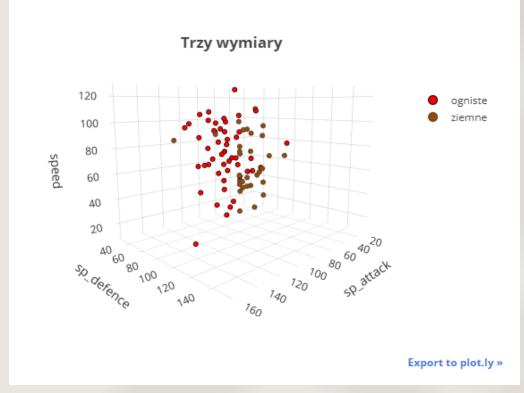


(przetrenowanie modelu)

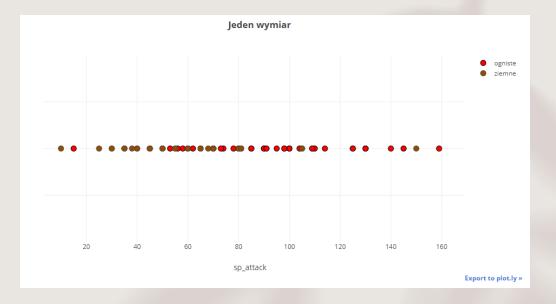
Rozrzedzenie danych to nie jedyny problem wielowymiarowych zbiorów.

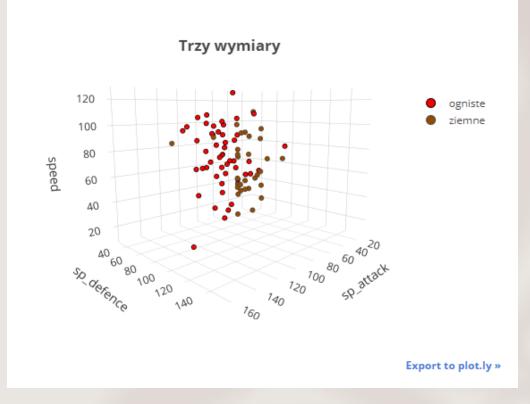
Nowe próbki będą znajdowały się daleko od przykładów uczących, przez co wyliczane prognozy będą znacznie mniej pewne niż uzyskane w przestrzeni o mniejszej liczbie wymiarów, ponieważ będą one bazować na znacznie większych ekstrapolacjach. Innymi słowy, wraz ze wzrostem liczby wymiarów zwiększa się ryzyko **przetrenowania** modelu.





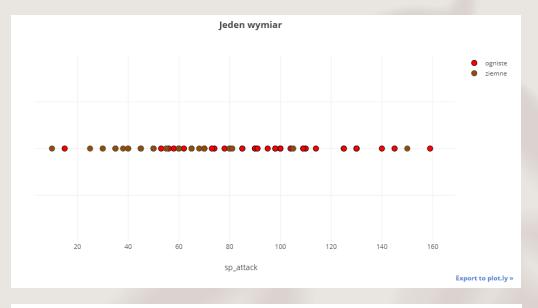
Rozwiązanie?

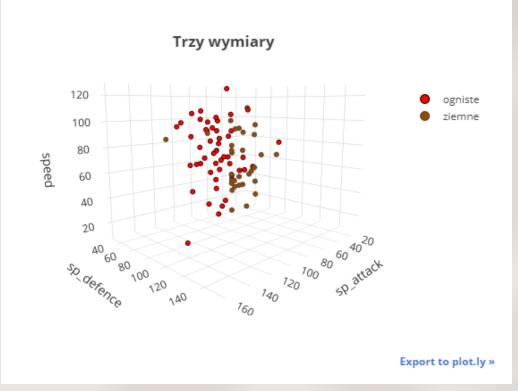




Rozwiązanie

A może dodać więcej danych?

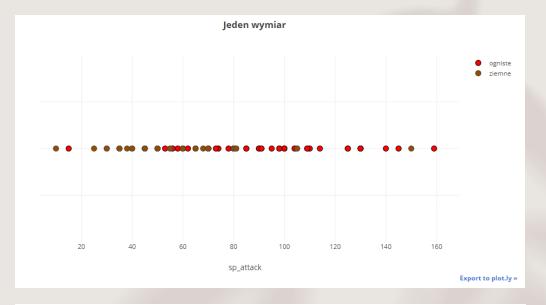


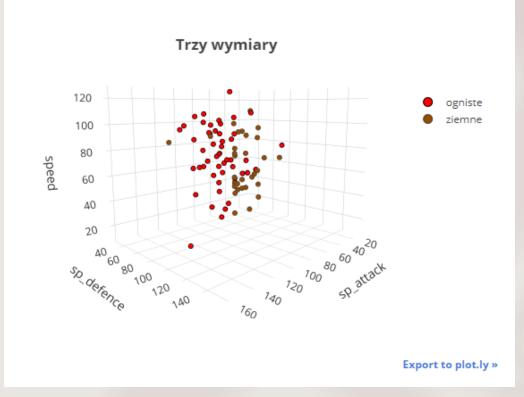


Rozwiązanie

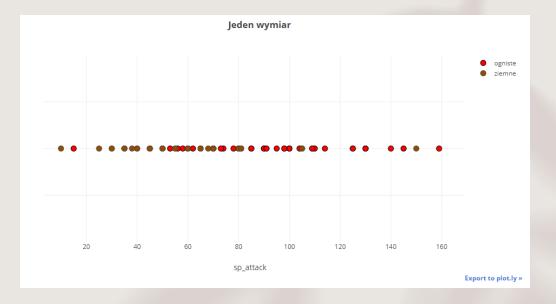
A może dodać więcej danych?

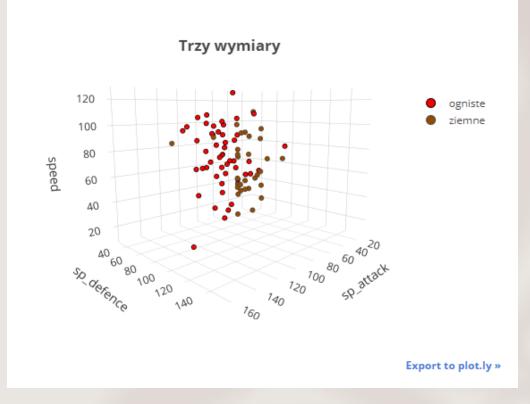
Niestety liczba przykładów potrzebnych do osiągnięcia zakładanej gęstości wzrast wykładniczo wraz z liczbą wymiarów. Oznacza to, że przy 100 wymiarach (a nie są to duże liczby) w celu wyuczenia próbek znajdujących się średnio w odległości 0.1 od siebie wymagana byłaby liczba przykładów przekraczająca liczbę atomów znajdujących się w obserwowalnym Wszechświecie (10\*\*80).





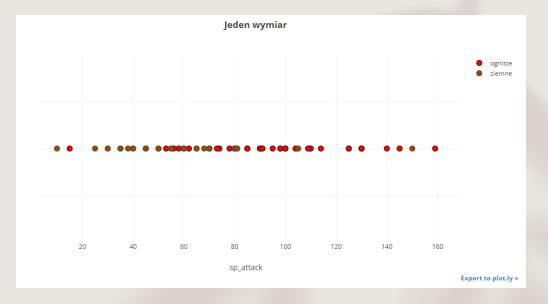
Rozwiązanie?

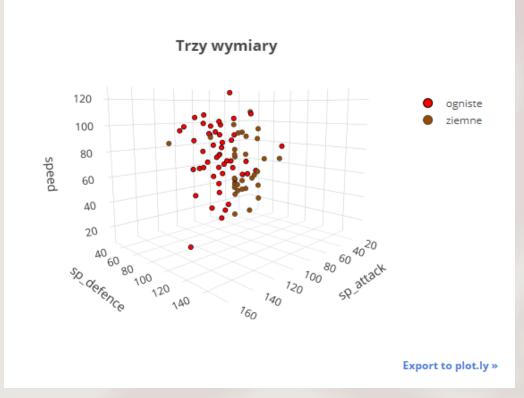




Rozwiązanie

To może zmniejszyć liczbę wymiarów?



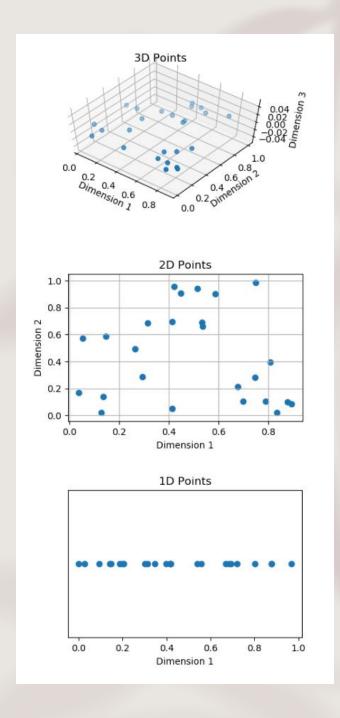


Rozwiązanie

To może zmniejszyć liczbę wymiarów?

Czyli przejść jeszcze raz tą samą drogą, którą tu doszliśmy tylko w przeciwnym kierunku.

Tylko jak?



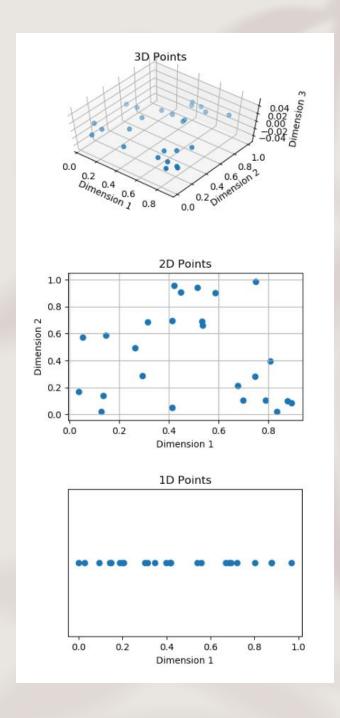
Rozwiązanie

To może zmniejszyć liczbę wymiarów?

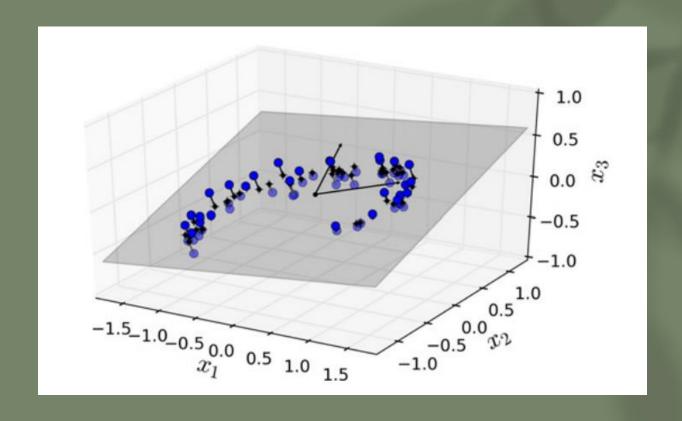
Czyli przejść jeszcze raz tą samą drogą, którą tu doszliśmy tylko w przeciwnym kierunku.

Tylko jak?

Istnieje wiele technik



# Techniki redukcji wymiarowości



# Techniki redukcji wymiarowości

- PCA (ang. Principle Component Analysis)
- SVD (ang. Single Value Decomposition)
- ICA (ang. Independent Component Analysis)
- Rzutowanie losowe (ang. Random projections)
- Isomap (ang. Isometric mapping)
- MDS (ang. MultiDimensional Scaling)
- LDA (ang. Linear Discriminant Analysis)
- GDA (ang. Generalized Discriminant Analysis)
- Autoenkodery (ang. Autoencoders)
- Metody rozmaitościowe (ang. Mainfold learning algorithms):
  - FA (ang. Factor Analysis)
  - LLA (ang. Locally Linear Embedding)
  - T-SNA (ang. t-Distributed stochastic neighbour embedding)

•

# Techniki redukcji wymiarowości

Redukcja wymiarów zawsze prowadzi do pozbycia się części informacji (sygnału). Podczas wyboru metody redukcji wymiarów jednym z kluczowych czynników branych pod uwagę jest to, jakie informacje chcemy zachować w sygnale.

# Techniki redukcji wymiarowości

- PCA (ang. Principle Component Analysis)
- SVD (ang. Single Value Decomposition)
- ICA (ang. Independent Component Analysis)
- Rzutowanie losowe (ang. Random projections)
- Isomap (ang. Isometric mapping)
- MDS (ang. MultiDimensional Scaling)
- LDA (ang. Linear Discriminant Analysis)
- GDA (ang. Generalized Discriminant Analysis)
- Autoenkodery (ang. Autoencoders)
- Metody rozmaitościowe (ang. Mainfold learning algorithms):
  - FA (ang. Factor Analysis)
  - LLA (ang. Locally Linear Embedding)
  - T-SNA (ang. t-Distributed stochastic neighbour embedding)

•

# Redukcja wymiarowości zastosowania

#### Redukcja liczby wymiarów pozwala na:

- przyśpieszenie procesu uczenia
- wyeliminowanie szumu i nieistotnych szczegółów
- zwizualizowanie zależności w wielowymiarowych zbiorach danych

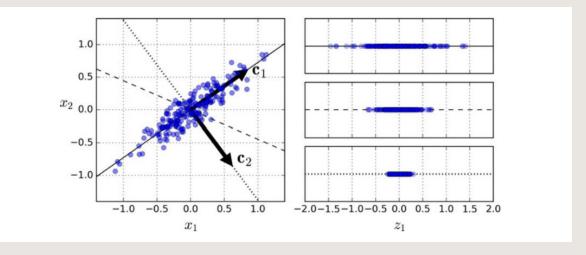
#### Analiza składowych głównych

(Principle Component Analysis)

W analizie składowych głównych możemy wyróżnić dwa podstawowe etapy:

1. Poszukiwanie składowych głównych

Poszukiwanie takich osi (kierunków), które tłumaczą jak największą część zmienności sygnału (wariancje), te osie nazywamy właśnie **składowymi głównymi**.



#### 1. Poszukiwanie składowych głównych

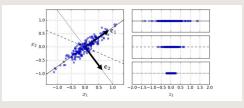
W analizie składowych głównych możemy wyróżnić dwa podstawowe etapy:

1. Poszukiwanie składowych głównych

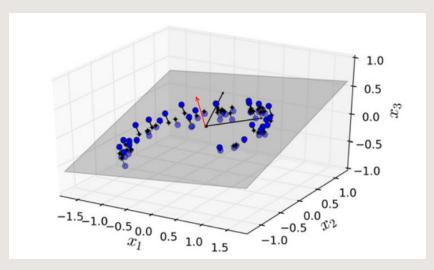
Poszukiwanie takich osi (kierunków), które tłumaczą jak największą część zmienności sygnału (wariancje), te osie nazywamy właśnie **składowymi głównymi**.

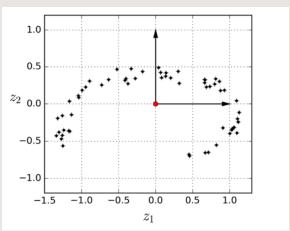
2. Rzutowanie danych na hiperprzestrzeń rozpiętą przez wybrane składowe główne

Rzutowanie zbioru danych na przestrzeń rozpiętą przez wybrane, "najsilniejsze" składowe główne.



1. Poszukiwanie składowych głównych





#### 2. Rzutowanie

Ale jak znaleźć składowe główne?

Tym zajmiemy się później. Teraz spójrzmy na przykład.

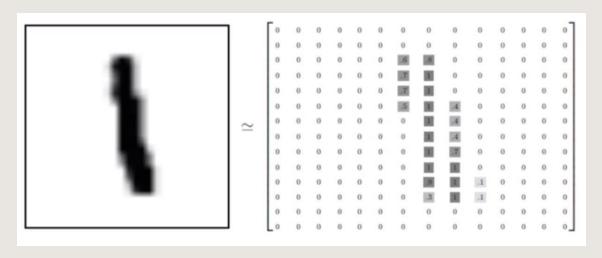
Dobrym przykładem na początek jest zbiór danych MNIST. Jest to zbiór czarno-białych ilustracji przedstawiających odręcznie zapisane cyfry.

W modelach uczenia maszynowego działających na obrazach najczęściej każdy piksel to cecha. Obrazki mają rozmiar 28x28 co daje 784 cech (czyli 784 wymiary), przy czym większość pikseli jest białych i takie piskele nie niosą ze sobą żadnej informacji. Poza tym piksele czarne są ze sobą silnie skorelowane. Widzimy, że taki sygnał ma ogromny potencjał do redukcji.

Zajmiemy się samym procesem redukcji wymiarów. Nie będziemy budowali modelu na zredukowanych danych.

Ale najpierw powiedzmy trochę więcej o tym jak są reprezentowane obrazy w modelach uczenia maszynowego.





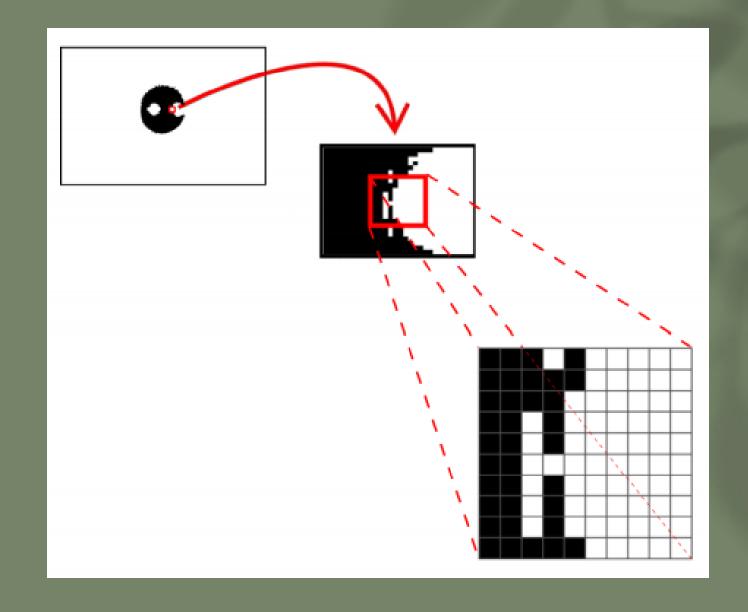
# Dodatki

## Obraz reprezentatywny



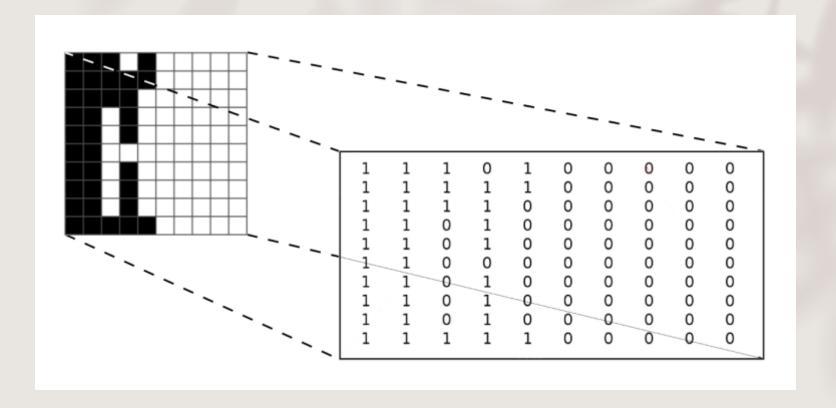
Obraz źrenicy oka w bliskiej podczerwieni

Struktura czarno-białego (binarnego) obrazu



#### Metody reprezentacji obrazu

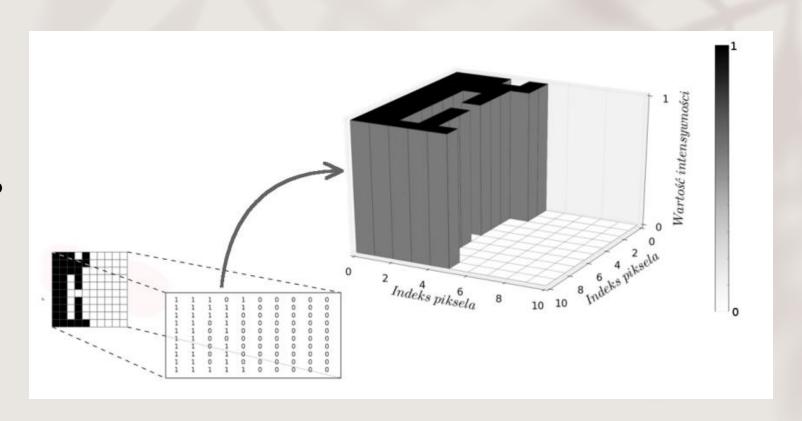
Macierzowa reprezentacja obrazu



#### Metody reprezentacji obrazu

#### Funkcyjna reprezentacja obrazu

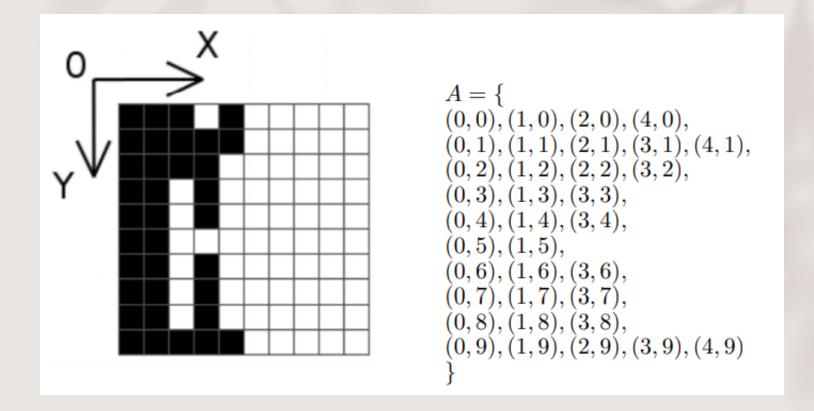
W ujęciu algebraicznym macierz może reprezentować odwzorowanie (funkcję). Tym samym o obrazie możemy myśleć jako o funkcji (odwzorowaniu).



#### Metody reprezentacji obrazu

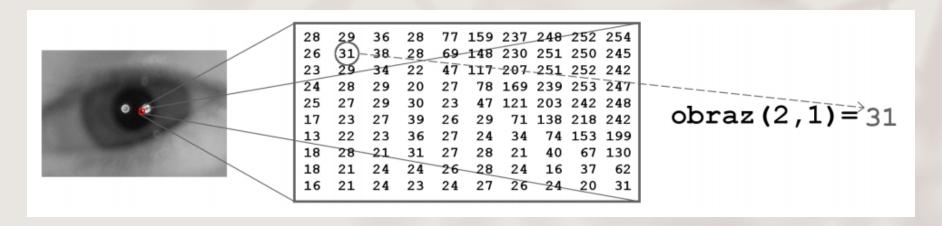
#### Teoriomnogościowa reprezentacja obrazu

Obraz binarny jako zbiór tych punktów (x, y), których wartość intensywności wynosi 1.



#### Uogólnienie na obrazy w skali szarości

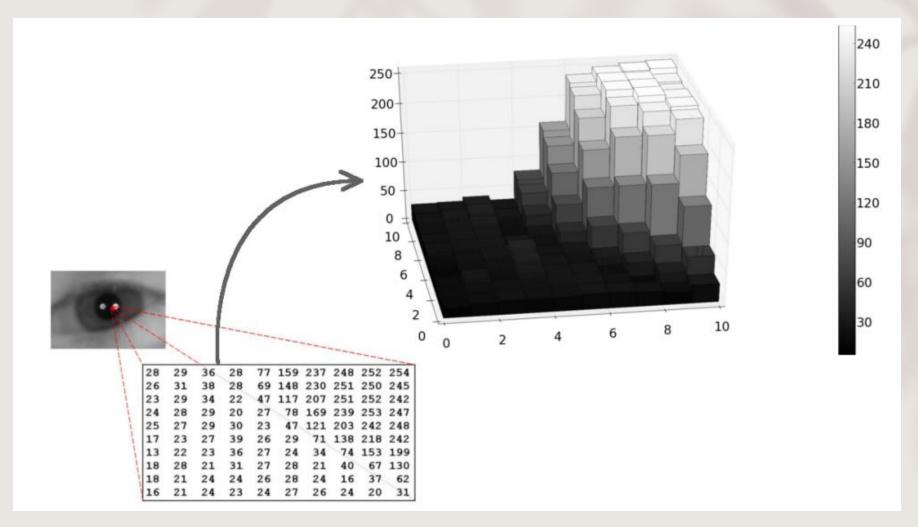
#### Reprezentacja macierzowa



Macierz jako reprezentacja cyforwego obrazu w skali szarości oraz skalar jako reprezentacja piksela w skali szarości.

## Uogólnienie na obrazy w skali szarości

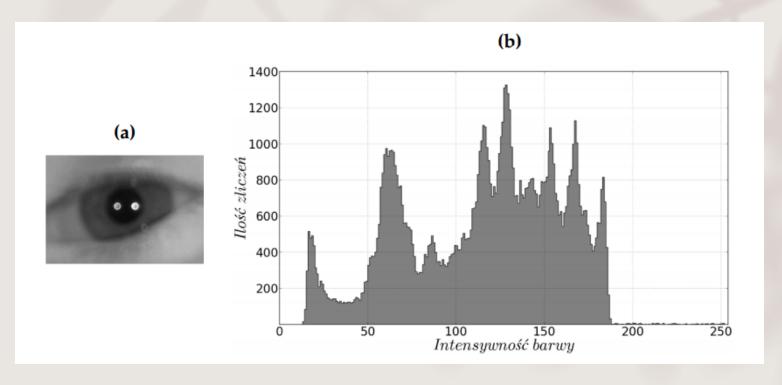
#### Reprezentacja funkcyjna



Funkcja jako reprezentacja cyfrowego obrazu w skali szarości

#### Uogólnienie na obrazy w skali szarości

#### Probabilistyczna reprezentacja obrazu



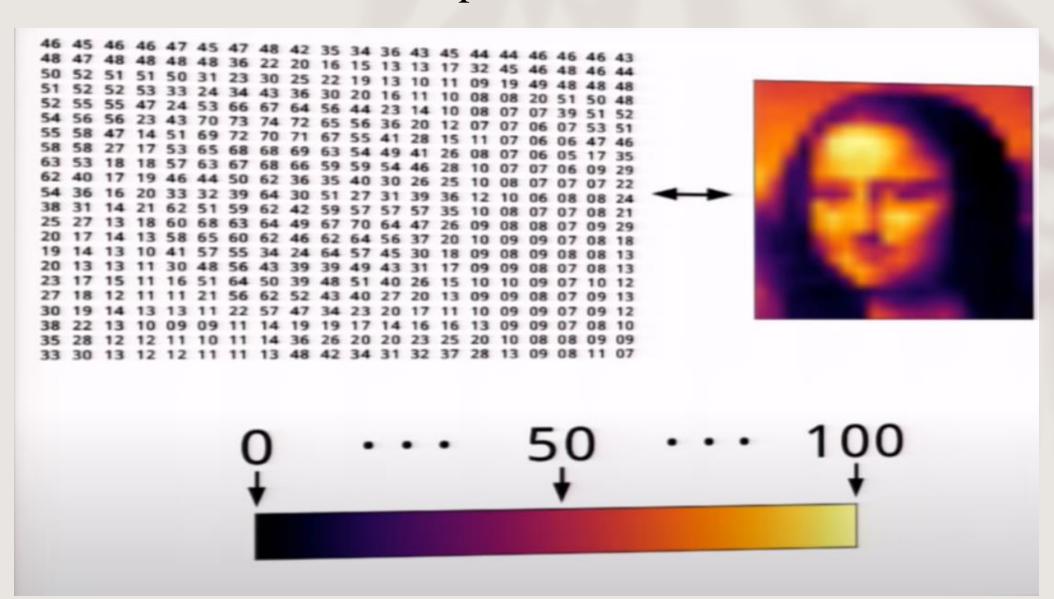
a. Obraz w skali szarości b. Histogram

```
46 45 46 46 47 45 47 48 42 35 34 36 43 45 44 44 46 46 46 43
48 47 48 48 48 48 36 22 20 16 15 13 13 17 32 45 46 48 46 44
50 52 51 51 50 31 23 30 25 22 19 13 10 11 09 19 49 48 48 48
51 52 52 53 33 24 34 43 36 30 20 16 11 10 08 08 20 51 50 48
52 55 55 47 24 53 66 67 64 56 44 23 14 10 08 07 07 39 51 52
54 56 56 23 43 70 73 74 72 65 56 36 20 12 07 07 06 07 53 51
55 58 47 14 51 69 72 70 71 67 55 41 28 15 11 07 06 06 47 46
58 58 27 17 53 65 68 68 69 63 54 49 41 26 08 07 06 05 17 35
63 53 18 18 57 63 67 68 66 59 59 54 46 28 10 07 07 06 09 29
62 40 17 19 46 44 50 62 36 35 40 30 26 25 10 08 07 07 07 22
54 36 16 20 33 32 39 64 30 51 27 31 39 36 12 10 06 08 08 24
38 31 14 21 62 51 59 62 42 59 57 57 57 35 10 08 07 07 08 21
25 27 13 18 60 68 63 64 49 67 70 64 47 26 09 08 08 07 09 29
20 17 14 13 58 65 60 62 46 62 64 56 37 20 10 09 09 07 08 18
19 14 13 10 41 57 55 34 24 64 57 45 30 18 09 08 09 08 08 13
20 13 13 11 30 48 56 43 39 39 49 43 31 17 09 09 08 07 08 13
23 17 15 11 16 51 64 50 39 48 51 40 26 15 10 10 09 07 10 12
27 18 12 11 11 21 56 62 52 43 40 27 20 13 09 09 08 07 09 13
30 19 14 13 13 11 22 57 47 34 23 20 17 11 10 09 09 07 09 12
38 22 13 10 09 09 11 14 19 19 17 14 16 16 13 09 09 07 08 10
35 28 12 12 11 10 11 14 36 26 20 20 23 25 20 10 08 08 09 09
33 30 13 12 12 11 11 13 48 42 34 31 32 37 28 13 09 08 11 07
```

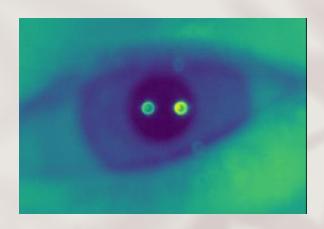
```
46 45 46 46 47 45 47 48 42 35 34 36 43 45 44 44 46 46 46 43
48 47 48 48 48 48 36 22 20 16 15 13 13 17 32 45 46 48 46 44
50 52 51 51 50 31 23 30 25 22 19 13 10 11 09 19 49 48 48 48
51 52 52 53 33 24 34 43 36 30 20 16 11 10 08 08 20 51 50 48
52 55 55 47 24 53 66 67 64 56 44 23 14 10 08 07 07 39 51 52
54 56 56 23 43 70 73 74 72 65 56 36 20 12 07 07 06 07 53 51
55 58 47 14 51 69 72 70 71 67 55 41 28 15 11 07 06 06 47 46
58 58 27 17 53 65 68 68 69 63 54 49 41 26 08 07 06 05 17 35
63 53 18 18 57 63 67 68 66 59 59 54 46 28 10 07 07 06 09 29
62 40 17 19 46 44 50 62 36 35 40 30 26 25 10 08 07 07 07 22
54 36 16 20 33 32 39 64 30 51 27 31 39 36 12 10 06 08 08 24
38 31 14 21 62 51 59 62 42 59 57 57 57 35 10 08 07 07 08 21
25 27 13 18 60 68 63 64 49 67 70 64 47 26 09 08 08 07 09 29
20 17 14 13 58 65 60 62 46 62 64 56 37 20 10 09 09 07 08 18
19 14 13 10 41 57 55 34 24 64 57 45 30 18 09 08 09 08 08 13
20 13 13 11 30 48 56 43 39 39 49 43 31 17 09 09 08 07 08 13
23 17 15 11 16 51 64 50 39 48 51 40 26 15 10 10 09 07 10 12
27 18 12 11 11 21 56 62 52 43 40 27 20 13 09 09 08 07 09 13
30 19 14 13 13 11 22 57 47 34 23 20 17 11 10 09 09 07 09 12
38 22 13 10 09 09 11 14 19 19 17 14 16 16 13 09 09 07 08 10
35 28 12 12 11 10 11 14 36 26 20 20 23 25 20 10 08 08 09 09
33 30 13 12 12 11 11 13 48 42 34 31 32 37 28 13 09 08 11 07
```

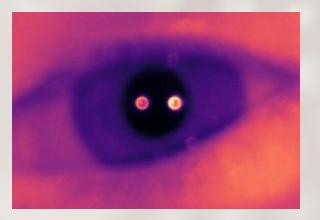
0 • • • 50 • • • 100

```
46 45 46 46 47 45 47 48 42 35 34 36 43 45 44 44 46 46 46 43
48 47 48 48 48 48 36 22 20 16 15 13 13 17 32 45 46 48 46 44
50 52 51 51 50 31 23 30 25 22 19 13 10 11 09 19 49 48 48 48
51 52 52 53 33 24 34 43 36 30 20 16 11 10 08 08 20 51 50 48
52 55 55 47 24 53 66 67 64 56 44 23 14 10 08 07 07 39 51 52
54 56 56 23 43 70 73 74 72 65 56 36 20 12 07 07 06 07 53 51
55 58 47 14 51 69 72 70 71 67 55 41 28 15 11 07 06 06 47 46
58 58 27 17 53 65 68 68 69 63 54 49 41 26 08 07 06 05 17 35
63 53 18 18 57 63 67 68 66 59 59 54 46 28 10 07 07 06 09 29
62 40 17 19 46 44 50 62 36 35 40 30 26 25 10 08 07 07 07 22
54 36 16 20 33 32 39 64 30 51 27 31 39 36 12 10 06 08 08 24
38 31 14 21 62 51 59 62 42 59 57 57 57 35 10 08 07 07 08 21
25 27 13 18 60 68 63 64 49 67 70 64 47 26 09 08 08 07 09 29
20 17 14 13 58 65 60 62 46 62 64 56 37 20 10 09 09 07 08 18
19 14 13 10 41 57 55 34 24 64 57 45 30 18 09 08 09 08 08 13
20 13 13 11 30 48 56 43 39 39 49 43 31 17 09 09 08 07 08 13
23 17 15 11 16 51 64 50 39 48 51 40 26 15 10 10 09 07 10 12
27 18 12 11 11 21 56 62 52 43 40 27 20 13 09 09 08 07 09 13
30 19 14 13 13 11 22 57 47 34 23 20 17 11 10 09 09 07 09 12
38 22 13 10 09 09 11 14 19 19 17 14 16 16 13 09 09 07 08 10
35 28 12 12 11 10 11 14 36 26 20 20 23 25 20 10 08 08 09 09
33 30 13 12 12 11 11 13 48 42 34 31 32 37 28 13 09 08 11 07
                                                                            100
                                                50
```

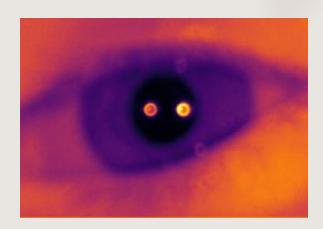


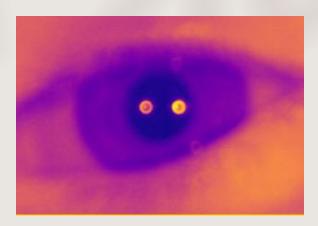












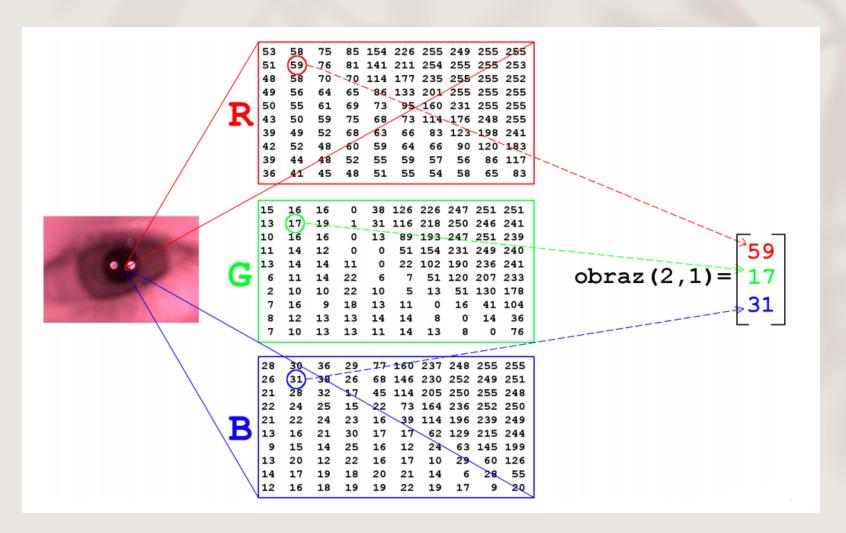
## Uogólnienie na obrazy w skali szarości

Reprezentacja teoriomnogościowa może zostać uogólniona poprzez zastosowanie:

- trójwymiarowych zbiorów
- zbioru trójwymiarowych wektorów
- rodziny zbiorów dwuwymiarowych

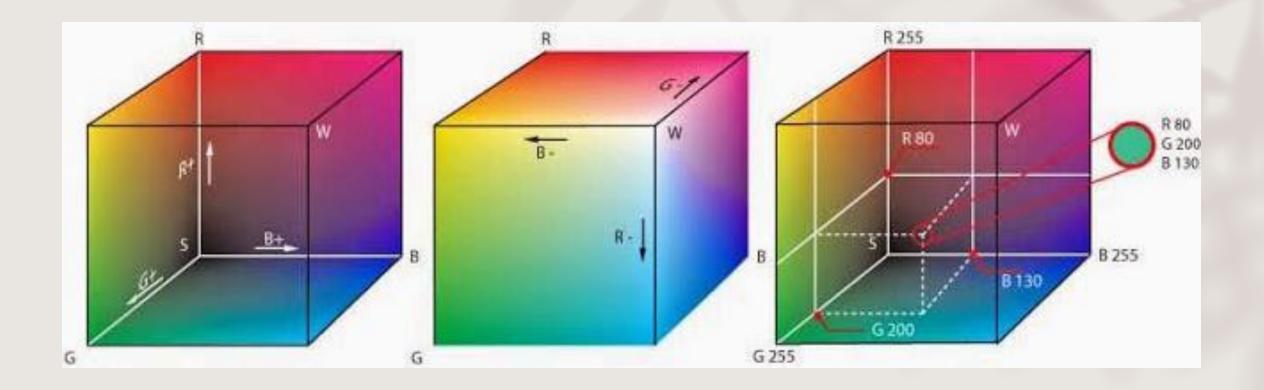
### Uogólnienie na obrazy kolorowe

#### Macierzowa reprezentacja obrazu

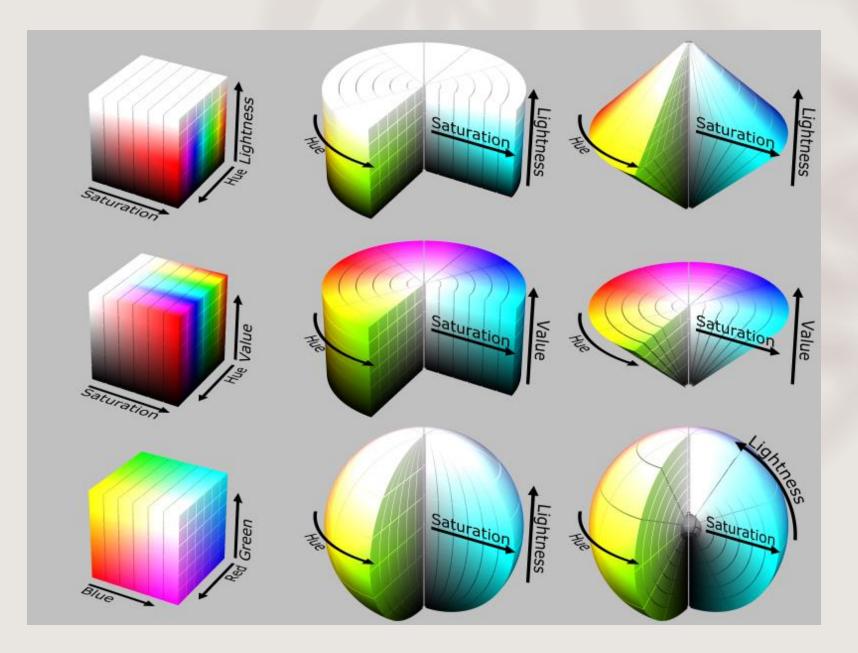


Trzy macierze jako reprezentacja RGB cyfrowego obrazu kolorowego oraz trójwymiarowy wektor jako reprezentacja kolorowego piksela.

### Przestrzenie barw



### Przestrzenie kolorów



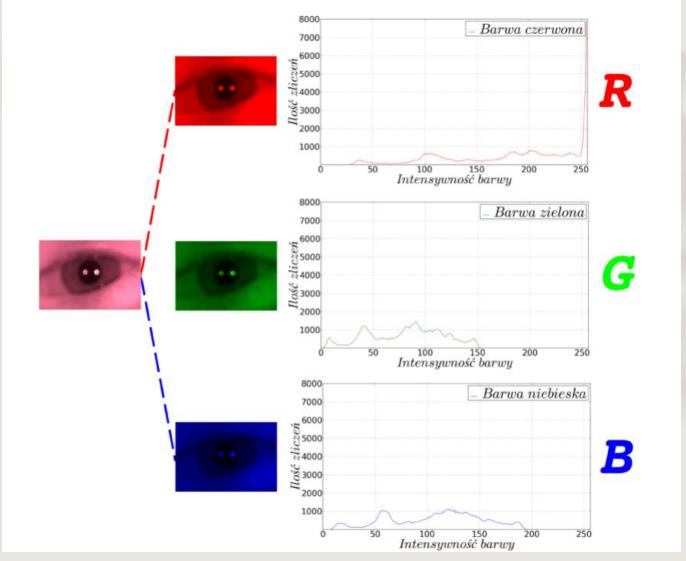
### Uogólnienie na obrazy kolorowe

Funkcyjna reprezentacja obrazu zostaje uogólniona poprzez rozpatrywanie funkcji wektorowych.

Teoriomnogościowa reprezentacja obrazu zostaje uogólniona poprzez zwiększenie wymiarowości zagadnienia.

## Uogólnienie na obrazy kolorowe

Probabilistyczna reprezentacja obrazu

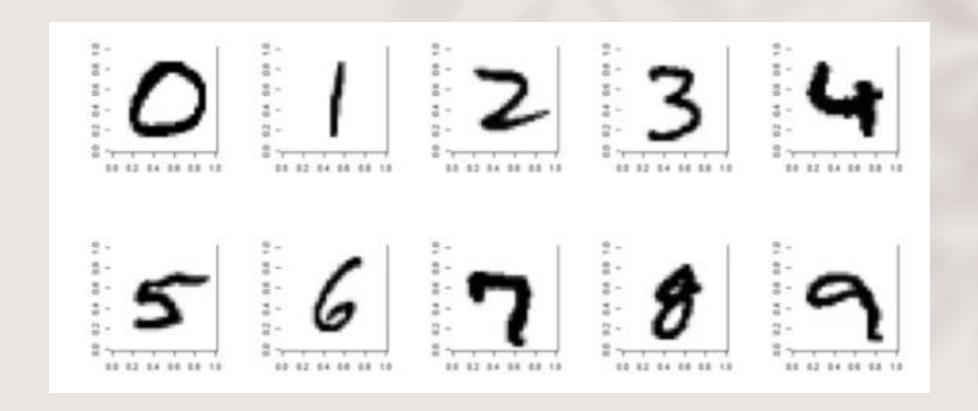


Histogramy trzech podstawowych składowych obrazu (RGB)

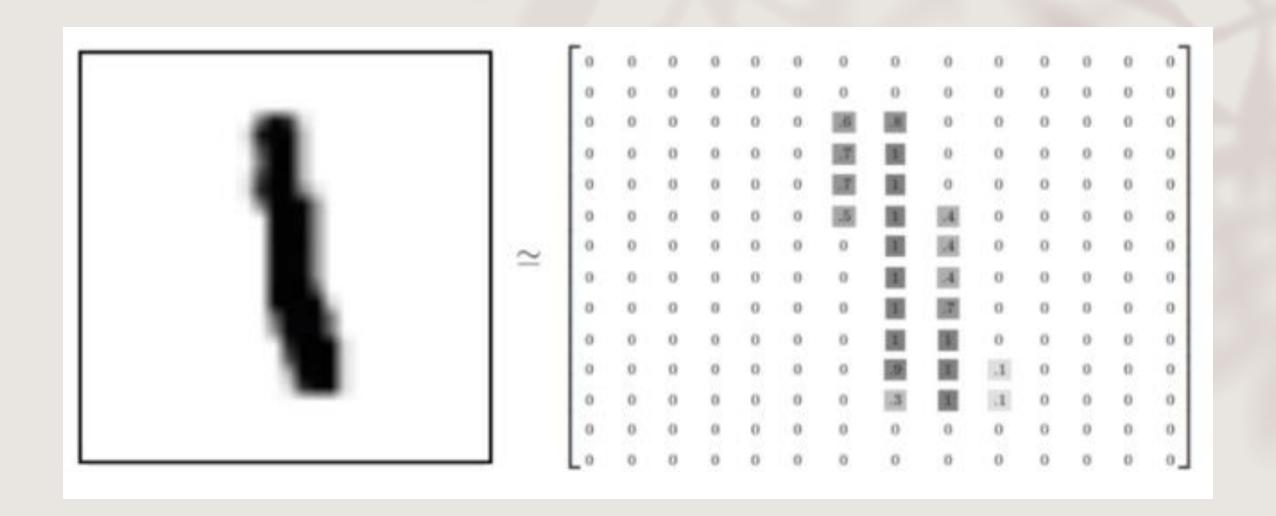
#### **MNIST**

```
0000000000000000000000
22212222222222222222
フィファテファフィフィファイ
2888888888888888888888
```

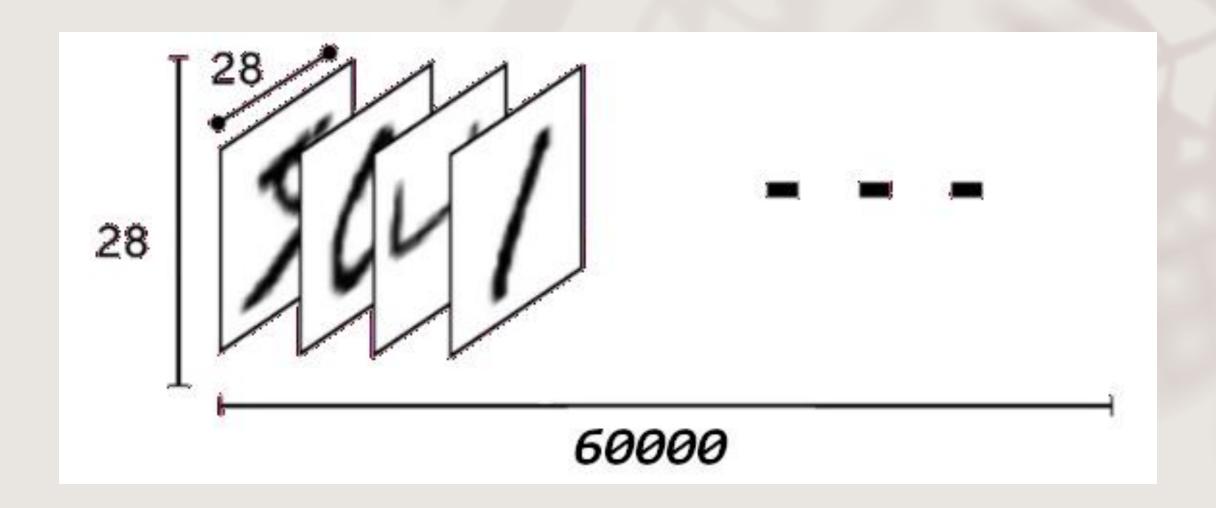
### **MNIST**



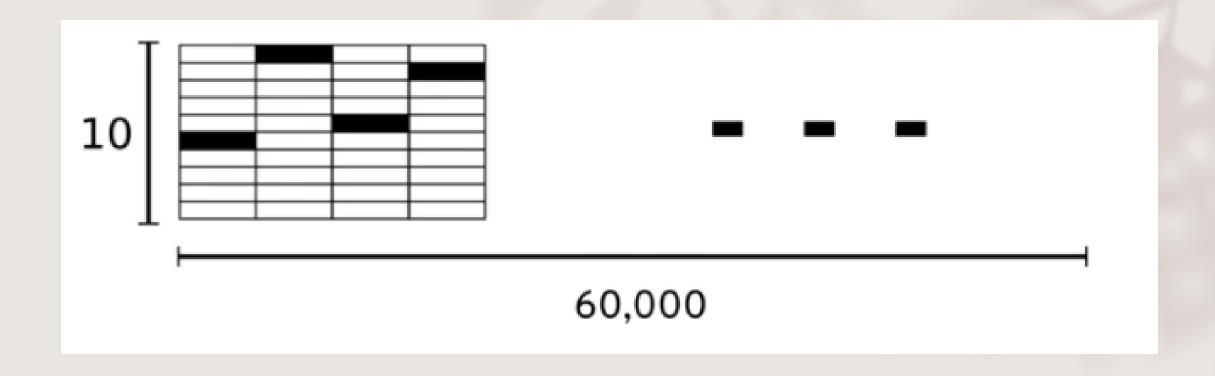
### **MNIST**



### MNIST - feature



## MNIST - targets



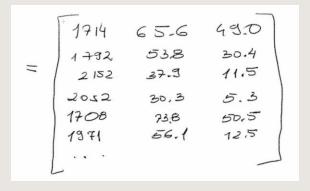


Na dane z którymi pracujemy możemy patrzeć jak na macierz. Wystarczy spojrzeć na dowolny z omawianych dataframów, żenby się o tym przekonać.

Ale czym jest macierz?

To już trochę trudniejsz pytanie, bo na macierz możemy patrzeć na wiele różnych sposobów. W wielu zagadnieniach patrzy się na macierz z kilku stron jednocześnie, korzystając z różnych interpretacji macierzy w ramach tego samego wywodu.

	Work	Price	Salary
Amsterdam	1714	65.6	49.0
Athens	1792	53.8	30.4
Bogota	2152	37.9	11.5
Bombay	2052	30.3	5.3
Brussels	1708	73.8	50.5
BuenosAires	1971	56.1	12.5
Caracas	2041	61.0	10.9
Chicago	1924	73.9	61.9
Copenhagen	1717	91.3	62.9



Skupmy się na razie na jednej z możliwych interpretacji macierzy. Macierz jako reprezentacja jakiejś transformacji liniowej.

Dla danego wektora v operację:

Av

możemy potraktować jako nowy wektor, który powstał w wyniku zadziałania macierzy A na wektor v. Macierz A jest w tym przykładzie pewną transformacją.

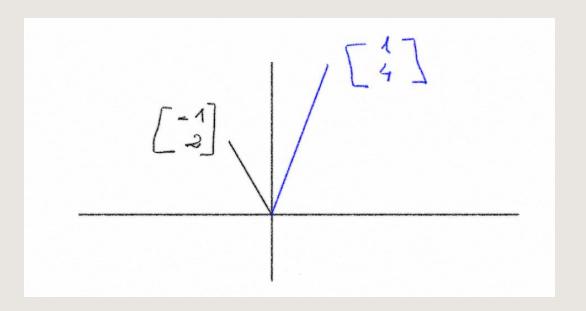
Skupmy się na jednej z możliwych interpretacji macierzy. Macierz jako reprezentacja jakiejś transformacji liniowej.

Dla danego wektora v operację:

Av

możemy potraktować jako nowy wektor, który powstał w wyniku zadziałania macierzy A na wektor v. Macierz A jest w tym przykładzie pewną transformacją.

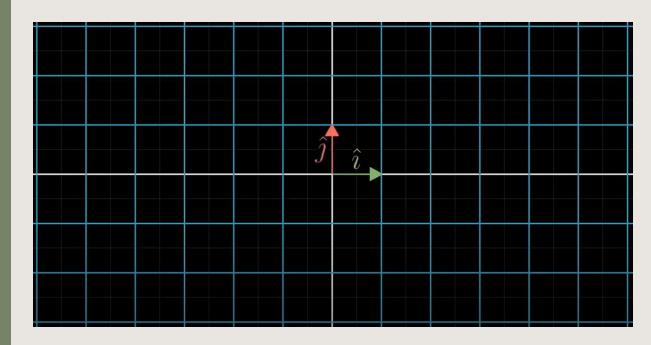
Nice 
$$A = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}$$
 i  $V = \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix}$   
wheely
$$AV = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 4 \end{bmatrix}$$



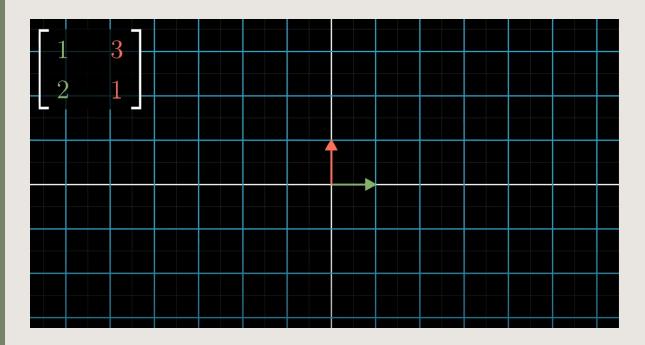
Na tą samą macierz możemy spojrzeć w trochę inny sposób.

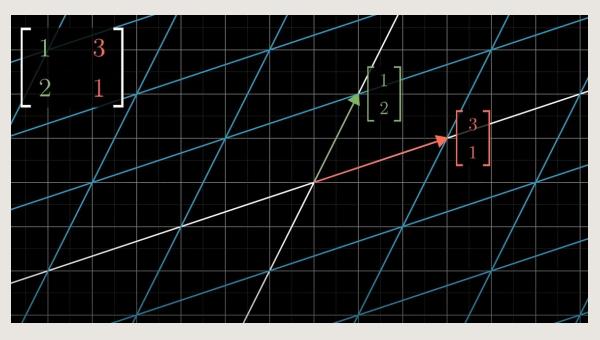
Transformacje można rozpatrywać niezależnie od wektora na jakim ta transformacja jest wykonywana. Transformacja A zrobi coś z wektorem **v**, ale z wektorem **w** zrobić coś innego. Jeżeli pomyślimy o tej transformacji jako o operacji wykonywanej na dowolnym, możliwym wektorze zobaczymy ją jako operację, która w pewien sposób przekształca (transformuje) nie tyle jeden wektor, co całą przestrzeń wektorów.

Tylko jak reprezentować przestrzeń wektorów?
Robi się to za pomocą tzw. wektorów
bazowych. Ortonormalnych wektorów zaczepionych w
początku układu współrzędnych. A całą przestrzeń
reprezentuje się jako siatkę skonstruowaną z wektorów
bazowych.

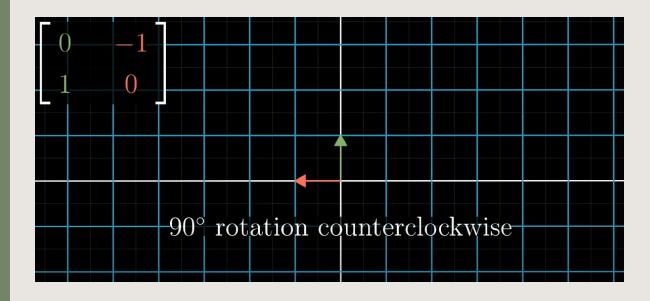


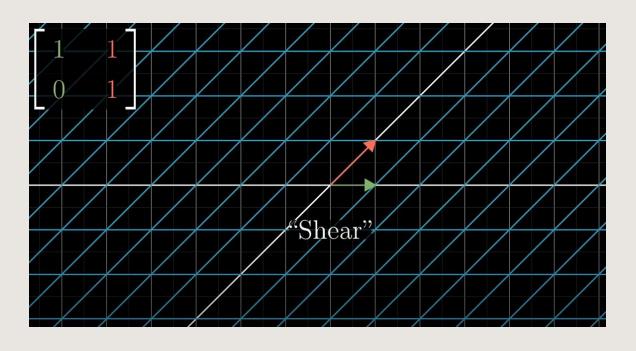
Teraz o macierzy A możemy myśleć jako o transformacji przekształcającej jedną przestrzeń w inną. A skoro przestrzeń jest zdefiniowana przez wektory bazowe to znaczy, że myślimy o niej jako o operacji przekształacjącej właśnie te wektory bazowe (będące budulcem przestrzeni).



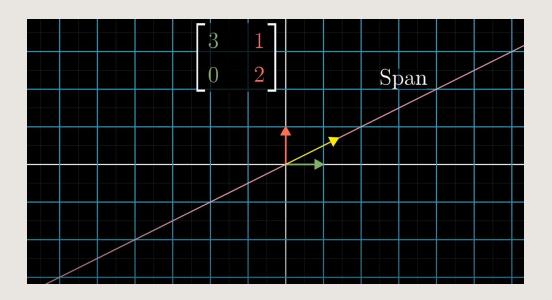


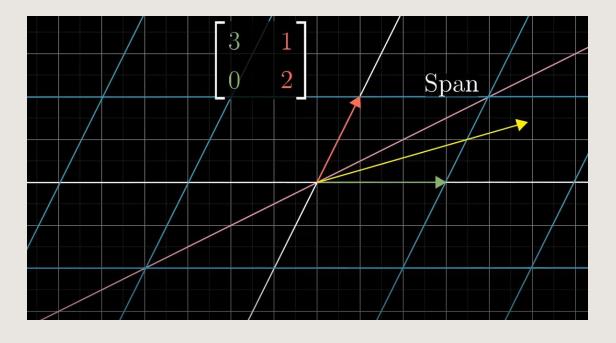
Istnieją wiele ciekawych transformacji. Po prawej, od góry: obrót, ścinanie.



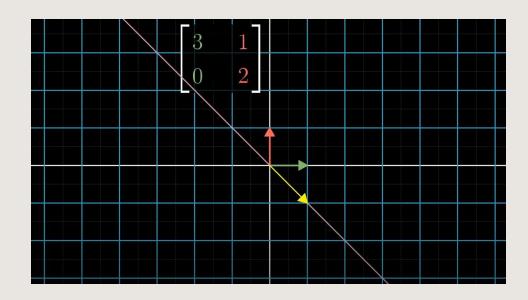


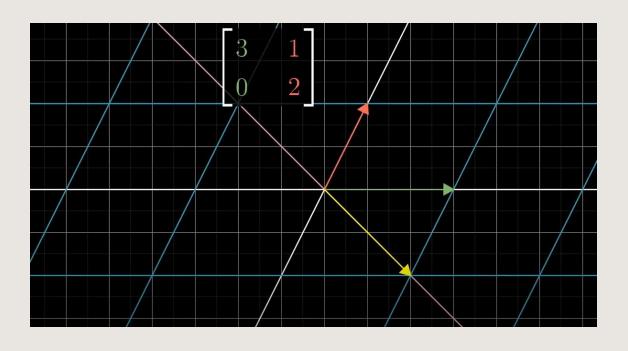
W zależności od transformacji, w transformowanej przestrzeni mogą znajdować się takie wektory, który po transformacji nie zmienią swojego kierunku. Są to szczególne wektory, ponieważ stanowią one swoistą charakterystykę macierzy. Nie ważne z jakiej przestrzeni w jaką przechodzimy. Te wektory będą miały zawsze ten sam kierunek. Jedynie w wyniku transformacji zostaną przeskalowane. Takie wektory nazywamy wektorami własnymi macierzy, a współczynnik o jaki są skalowane podczas transformacji nazywamy wartościami własnymi macierzy (np. w przypadku macierzy obrotu będą to wektory znajdujące się na osi obrotu).



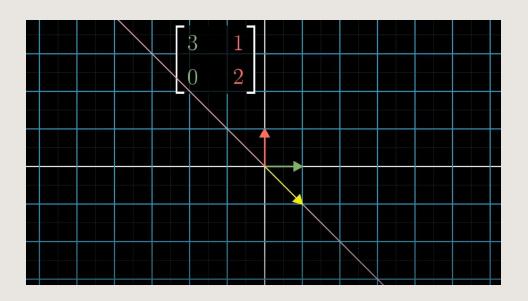


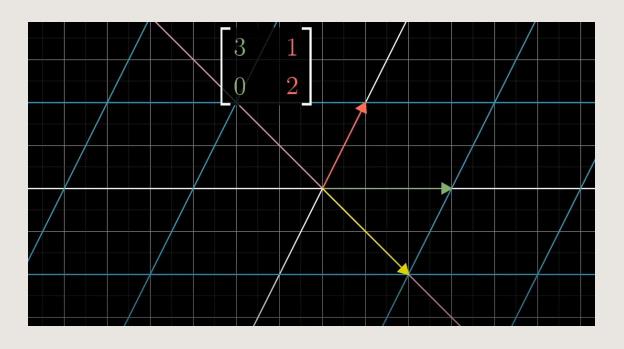
Te wektory są wyjątkowe, ponieważ za ich pomocą możemy reprezentować całą macierz. Szukanie składowych głównych jest właśnie poszukiwaniem wektorów własnych macierzy zbudowanej z naszych danych wejściowych.



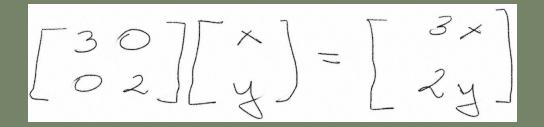


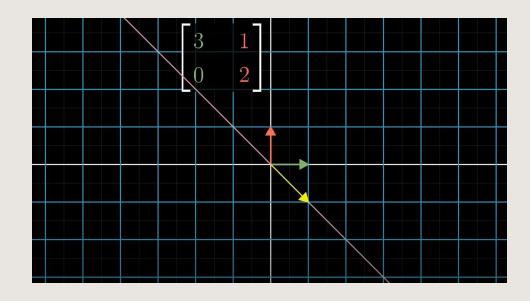
Teraz, gdyby przedstawić naszą macierz w taki sposób, żeby pokazywała jak są transponowane wektory własne otrzymalibyśmy macierz diagonalną (czyli taką, która ma same zera poza wartościami na przekątnej głównej - diagonali). Byłaby macierzą diagonalną, ponieważ te wektory własne w wyniku działania macierzy są wyłącznie przeskalowywane, a takie działanie mogą mieć wyłącznie macierze diagonalne.

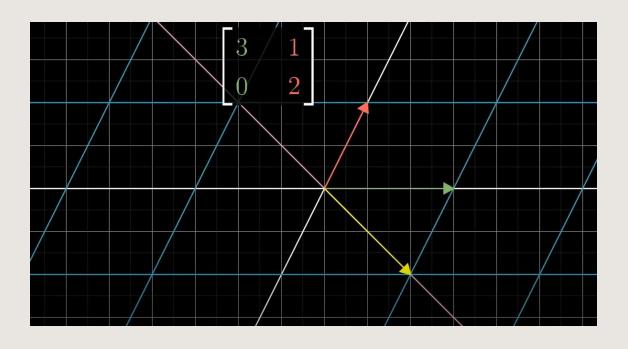




Teraz, gdyby przedstawić naszą macierz w taki sposób, żeby pokazywała jak są transponowane wektory własne otrzymalibyśmy macierz diagonalną (czyli taką, która ma same zera poza wartościami na przekątnej głównej - diagonali). Byłaby macierzą diagonalną, ponieważ te wektory własne w wyniku działania macierzy są wyłącznie przeskalowywane, a takie działanie mogą mieć wyłącznie macierze diagonalne.







Bardzo lubimy macierze diagonalne, ponieważ bardzo prosto liczy się na nich operacje. Powiedzmy, że chcemy 100 razy przemnożyć tę macierz przez wektor. Wynik znamy natychamiast

$$\begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 30 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} X \\ 0 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3^{100} \cdot X \\ 2^{100} \cdot Y \end{bmatrix}$$

Tylko w jaki sposób przekształcić macierz tak, żeby reprezentowała transformacje wektorów własnych. Tutaj wchodzi temat faktoryzacji macierzy, czyli przedstawiania macierzy na różne sposoby, rozbijania na różne macierze pośrednie, których złożenie daje naszą macierz (operacje pośrednie). Istnieje wiele sposób faktoryzacji macierzy. Do najpopularniejszych należą:

- Metoda eliminacji A = LU
- Metoda Grama-Schmidta (ortogonalizacji) A = QR
- Rozkład na wektory własne  $S = Q \lambda Q^T$
- Rozkład na wartości osobliwe (SVD, Singular Value Decomposition)  $A = U\Sigma U^T$

Implementując PCA najczęściej korzysta się właśnie z rozkładu na wartości własne lub z rozkładu na wartości osobliwe (SVD)

